

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANI BILANS STANJA
NA DAN 31.12.2008 god.**

1. Osnovne informacije o preduzeću

„Sojaprotein“ AD sa sedištem u Bečeju, Industrijska zona bb osnovano je 1985 god. kao društveno preduzeće. Od 2001 god. preduzeće posluje kao akcionarsko društvo. Osnovna delatnost preduzeća je proizvodnja sirovih ulja i masti .

Preduzeće ima učešće u dva zavisna pravna lica i nekoliko povezanih. Zavisna preduzeća u kojima preduzeće ima kontrolni uticaj su Veterinarski zavod «Subotica» A.D Subotica sa učešćem u kapitalu 32,05% i «Vobex Intersoja» Moskva sa učešćem 85% u kapitalu.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaj i računovodstveni metod.

Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji (Službeni Glasnik RS br.46 od 2 juna 2006 god) pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, Međunarodne računovodstvene standarde odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja.

Rešenjem Ministra finansija Republike Srbije (broj 011-00-738-2003-01 od 30 decembra 2003 godine) utvrđeni su i objavljeni Okvir i MRS koji su bili u primeni na dan 31 decembra 2002 godine i na kome se zasnivaju i prethodni Zakon o računovodstvu i reviziji iz 2006 god.

Promene u MRS kao i novi MSFI i odgovarajuća tumačenja, izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, nakon napred navedenog datuma, su zvanično usvojeni Rešenjem Ministra finansija Republike Srbije o objavljivanju Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (br.401-00-11/2008-16) i objavljeni u Glasniku RS br.16 od 12 februara 2008 god.

Matično kao i zavisno u zemlji primenjuju isti računovodstveni metod a računovodstveni metod preduzeća u inostranstvu se prilagođava zakonskim propisima u Republici Srbiji.

Izrada finansijskih izveštaja zasnovana je na računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srbije.

Napomena 1. – Goodwil

Zavisno pravno lice Veterinarski Zavod Subotica iskazalo je goodwil koji je nastao statusnom promenom spajanja uz pripajanje zavisnog društva Symbiofarm d.o.o. Beograd na dan 01.01.2008 god. i to kao razlika između fer vrednosti troška sticanja učešća u kapitalu zavisnog preduzeća od 348.508 hiljada dinara i fer vrednosti neto imovine na datum sticanja u iznosu 133.015 hiljade dinara. Nakon korekcije početnog stanja goodwil-a izvršenog na osnovu Pisma o prezentaciji nezavisnog revizora i obezvređenja goodwil-a, koje je izvršeno na osnovu testiranja od strane rukovodstva na dan bilansa stanja 31.12.2008 god., iskazana je vrednost goodwil-a 203.533 hiljade dinara.

Napomena 2. Nekretnine, postrojenja i oprema

Preduzeće je iskazalo vrednost nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu 4.573.312 hiljade dinara. Nematerijalna ulaganja početno se vrednuju po nabavnoj vrednosti prilikom nabavke ili ceni koštanja prilikom izrade u sopstvenoj režiji. Nakon početnog priznavanja sva dobra iz ove grupe iskazana su po fer vrednosti. Amortizacija je za sva dobra obračunata primenom proporcionalne metode na nabavnu vrednost.

Napomena 3. investicione nekretnine

Na dan 31.12.2008 god. iskazane su investicione nekretnine u iznosu 110.902 hiljade dinara. od kog iznosa 110.424 hiljade dinara čine investicione nekretnine matičnog preduzeća.

Napomena 4.- Učešća u kapitalu

Preduzeće ima učešće u kapitalu :

- «Vobex Intersoja» Moskva 85%
- Veterinarski Zavod «Subotica» A.D 32,05%

Eliminacijom učešća u kapitalu zavisnih preduzeća preduzeće je iskazalo konsolidovani iznos 93.542 hiljade dinara učešća u kapitalu ostalih pravnih lica..

Događaji nakon bilansa stanja: matično preduzeće je u prvom kvartalu 2009 god. povećalo učešće u zavisnom pravnom licu Veterinarski Zavod «Subotica» na 34,50%.

Napomena 5.- Ostali dugoročni finansijski plasmani

Na poziciji ostali dugoročni finansijski plasmani iskazan je iznos 239.133 hiljade dinara a najvećim delom (227.231 hilj.din) se odnosi na ulaganja matnog preduzeća koja su izvršena u cilju obezbeđenja sirovinske osnove.

Napomena 6. – Zalihe

Preduzeće je iskazalo iznos 7.310.168 hiljada dinara. od čega zalihe matičnog preduzeća iznose 6.858.305 hiljada dinara (odnose se na zalihe osnovne sirovine u vrednosti 4.641.078 hiljada dinara kao i na zalihe mineralnog đubriva, kukuruza, pšenice i zalihe gotovih proizvoda) a ostatak čine zalihe trgovačke robe zavisnih lica.

Napomena 7. – Potraživanja

Preduzeće je iskazalo potraživanja u iznosu 9.323.108 hiljada dinara. Potraživanje matičnog preduzeća iznosi 7.496.094 hiljade dinara. Najveći deo potraživanja odnosi se na potraživanja od kupaca u zemlji i to u iznosu 3.051.468 hiljada dinara od čega su najveća potraživanja po osnovu ulaganja u proizvodnju uljarica.

Napomena 8. – Neraspoređeni dobitak

Preduzeće je iskazalo konsolidovani iznos neraspoređene dobiti u iznosu 2.316.446 hiljada dinara. U iznosu neraspoređenog dobitka kumuliran je, pored pojedinačnih iznosa neraspoređenog dobitka preduzeća koja ulaze u krug konsolidacije, iznos razlike između izračunatog učešća matičnog preduzeća u osnovnom kapitalu i rezervama zavisnih preduzeća i iskazanog iznosa učešća u zavisnim pravnim licima prema evidenciji matičnog preduzeća u iznosu 11.114 hiljada dinara, zatim vrednost više eliminisanih prihoda u odnosu na eliminisane rashode u bilansu uspeha u iznosu 44 hiljade dinara. Na teret neraspoređene dobiti u pojedinačnom bilansu stanja Vobeks Intersoja knjiženo je izdvajanje iz dobiti u iznosu 92 hiljade dinara po odluci Skupštine akcionara «Vobex Intersoja» o raspodeli dobiti iz 2007 god.

Napomena 9. - U cilju prilagođavanja finansijskih izveštaja „Vobex Intersoja“ Moskva računovodstvenim propisima Republike Srbije u konsolidovanom bilansu stanja iskazan je odvojeno gubitak koji je ostvarilo ovo zavisno preduzeće u poslovnoj 2008 god. od neraspoređene dobiti istog zavisnog pravnog lica. Po zakonskim propisima Rusije, moguće je u toku izrade finansijskih izveštaja pokriti gubitak iz neraspoređene dobiti uz uslov da je u poreskom bilansu iskazana oporeziva dobit. „Vobex Intersoja“ Moskva u pojedinačnom finansijskom izveštaju na teret neraspoređene dobiti pokrilo je gubitak poslovne 2008 godine. U konsolidovanom bilansu stanja za 2009 god. Iskazani gubitak «Vobex Intersoja» će biti pokriven na teret neraspoređene dobiti u skladu sa propisima Republike Srbije.

Napomena 10. – Otkupljene sopstvene akcije.

U konsolidovanom bilansu stanja iskazan je iznos otkupljenih sopstvenih akcija u iznosu 54.308 hiljada dinara budući da su i matično i domaće zavisno pravno lice u toku 2008 god. otkupljivali sopstvene akcije u cilju očuvanja vrednosti akcija.

Napomena 11. - Dugoročne obaveze

Poziciju dugoročnih obaveza čine dugoročni krediti u iznosu 5.551.107 hiljade dinara i ostale dugoročne obaveze (finansijski lizing) u iznosu 9.527 hiljada dinara. ukupno

5.560.634 hiljada dinara. Dugoročne kredite čine dugoročni krediti iz inostranstva sa deviznom klauzulom. Preduzeće je direktno srazmerno izloženo riziku promene kamatnih stopa i promene kursa EUR-a (za sve dugoročne kredite ugovorena je kamatna stopa u visini EURIBOR-a).

Pregled dugoročnih kredita matičnog pravnog lica

	Valuta	Inicijalni iznos	Iznos u valuti	U hilj.din.
Vojvodanska banka a.d., Novi Sad	EUR	10,756,277	10,756,277	953.017
Hypo Group Netherlands Corporate finance B.V (ugovor br.SR/1390)	EUR	30,000,000	30,000,000	-
Hypo Group Netherlands Corporate finance B.V (ugovor br.77/08)	EUR	15.000.000	7.492.000.02	663.799
Hypo Group Netherlands Corporate finance B.V (ugovor br.87/08)	EUR	25.000.000	12.500.000.02	1.107.512
European Bank	EUR	5.000.000	4.642.857	411.362
European Bank	EUR	10.000.000	7.000.000	620.207
Banka Koper	EUR	10.000.000	7.272.727,27	644.371
Yapi Kredi Bank Nederland N.V.	EUR	10.000.000	7.500.000,00	664.507
Societe Generale	EUR	5.000.000	384.620	34.078
Ukupne obaveze:	EUR		57.548.481,31	5.098.853

Pregled dugoročnih kredita zavisnog pravnog lica Veterinarski Zavod «Subotica»

	Valuta	Inicijalni iznos	Iznos u valuti	U hilj.din.
Hypo Group Netherlands Corporate financ Amsterdam	EUR	1.570.047	1.417.239	125.568
Hypo Group Netherlands Corporate finance Amsterdam	EUR	944.131	480.553	42.577
Komercijalna banka a.d. Beograd filijala Subotica	EUR	200.000	199.899	17.711
Komercijalna banka	EUR	4.000.000	4.000.000	354.404

Ukupno: 540.260

Minus tekuća dospeća: 88.006

Ukupno: 452.254

Napomena 12 – Kratkoročne obaveze

Na pozicija kratkoročne obaveze iskazan je iznos 7.638.092 hiljade dinara. U strukturi kratkoročnih obaveza najveće učešće imaju kratkoročne finansijske obaveze u iznosu 5.605.430 hiljada dinara i obaveze iz poslovanja 1.888.705 hiljada dinara. Kratkoročne finansijske obaveze predstavljaju deo dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine. Izloženost riziku promene kamatnih stopa i kursa EUR-a prisutna je u direktnoj srazmeri i kod ove vrste kratkoročnih finansijskih obaveza kao i kod dugoročnih obaveza. Obaveze iz poslovanja odnose se na obaveze prema dobavljačima. U konsolidovanm iznosu najveće učešće čine obaveze matičnog pravnog lica u iznosu 1.766.792 hiljada dinara a odnose se na obaveze prema dobavljačima u robi po osnovu predatog zrna soje iz ugovora o robnoj razmeni (ulje, sojina i suncokretova sačma).

NAPOMENA

Zavisno preduzeće Veterinarski Zavod «Subotica» A.D , u skladu sa Pismom o prezentaciji nezavisnog revizora, izvršilo je korekciju pojedinih pozicija Bilansa uspeha i Bilansa stanja. Ispravljeni iznosi korigovali su početnja stanja u pojedinačnom finansijskom izveštaju Veterinarskog Zavoda što je uticalo na neophodnost izmene podataka za prethodnu godinu u konsolidovanom finansijskom izveštaju.

Kao posledica umanjenja podataka u pojedinačnom Bilansu uspeha (napomena br.8 Bilansa uspeha) umanjen je podatak u konsolidovanom Bilansu stanja AOP 010 za 11.236 hiljada dinara

- AOP 021 – Odložena poreska sredstva u odnosu na prethodnu godinu izvršeno je umanjenje u iznosu 8.259 hiljada dinara po osnovu razlike računovodstvene i poreske amortizacije stalnih sredstava, pogrešnom primenom MRS 12 u prethodnim godinama;
- AOP 106- Neraspoređeni dobitak u odnosu na podatak prethodne godine korigovan je naniže za 12.283 hiljade dinara kao posledica izvršenih korekcija objašnjenih u napomeni 8 uz Bilans uspeha (korekcija po MRS 12 u iznosu 710 hiljada dinara + 337 hiljada dinara +11.236 hiljada dinara).

U Bečeju, 30.04.2009 god.

Zakonski zastupnik

(dipl.pravnik Branislava Pavlović)

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA

Napomena 1. Poslovni prihodi.

Preduzeće je u bilansu uspeha iskazalo iznos 21.136.921 hiljadu dinara. Od navedenog iznosa najznačajnije je učešće prihoda od prodaje (20.997.267 hiljada dinara). Najveći deo prihoda ostvarilo je matično preduzeće „Sojaprotein“ AD u iznosu 19.196.941 hiljada dinara. U strukturi prihoda matičnog preduzeća najveće učešće imaju prihodi od prodaje proizvoda i robe (19.050.687 hiljada dinara) od čega se iznos od 8.010.109 hiljada dinara odnosi na prihode od prodaje sopstvenih proizvoda.

Napomena 2. Povećanje vrednosti zaliha

Na poziciji povećanje vrednosti zaliha učinaka iskazan je iznos 82.759 hiljada dinara od čega 75.003 hiljade dinara čini povećanje vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda u matičnom preduzeću a iznos 7.756 hiljada dinara čini vrednost gotovih proizvoda matičnog preduzeća koji su na zalihama u zavisnim preduzećima.

Napomena 3. – Smanjenje vrednosti zaliha učinaka

Preduzeće je iskazalo smanjenje zaliha u iznosu 14.464 hiljada dinara a odnosi se na smanjenje vrednosti zaliha učinaka zavisnog preduzeća Veterinarski Zavod «Subotica.»

Napomena 4. – Poslovni rashodi

Bilansna pozicija poslovni rashodi iznosi 19.043.946 hiljada dinara. Najveće učešće u poslovnim rashodima imaju rashodi nabavne vrednosti prodane robe (10.709.256 hiljade dinara koja se uglavnom odnosi na matično pravno lice) i troškovi materijala (6.993.602 hiljade dinara) što predstavlja troškove osnovne sirovine za proizvodnju.

Napomena 5. – Finansijski prihodi

Na poziciji AOP 66 finansijski prihodi iskazan je iznos 1.117.823 hiljade dinara a čine ga pozitivne kursne razlike.

Napomena 6.- finansijski rashodi

Iskazan je iznos finansijskih rashoda u iznosu 2.626.934 hiljade dinara a čine ga negativne kursne razlike i kamate po kreditima.

Napomena 7. – Neto dobit koja pripada manjinskim akcionarima

Zavisno preduzeće Vobex Intersoja Moskva iskazalo je gubitak u poslovnoj 2008 god. Iznos gubitka prevazilazi udeo tj. manjinski interes u kapitalu zavisnog preduzeća te je iz tog razloga za iznos gubitka terećen većinski interes tj. interes matičnog preduzeća.

Pozicija Bilansa uspeha AOP 231 obuhvata manjinsko učešće u dobiti koje je ostvarilo zavisno preduzeće Veterinarski Zavod «Subotica».

Napomena – Korekcija podataka u koloni prethodna godina konsolidovanog Bilansa uspeha

Zavisno preduzeće Veterinarski Zavod «Subotica» A.D , u skladu sa Pismom o prezentaciji nezavisnog revizora, izvršilo je korekciju pojedinih pozicija Bilansa uspeha i Bilansa stanja. Ispravljani iznosi korigovali su početnja stanja u pojedinačnom finansijskom izveštaju Veterinarskog Zavoda što je uticalo na neophodnost izmene podataka za prethodnu godinu u konsolidovanom finansijskom izveštaju.

Promene su iskazane na pozicijama Bilansa Uspeha:

- AOP 215 finansijski prihodi ispravkom efekata valutne klauzule umanjemem prihoda za 2007 god. za 11.236 hiljada dinara ostvarenog po osnovu razlike između vrednosti udela u preduzeću Symbiofarm d.o.o Beograd utvrđene po kursu na dan zaključenja Ugovora o kupoprodaji udela i vrednosti udela po kursu na dan uplate sredstava i to na teret neraspoređene dobiti i smanjenjem goodwill-a. Za isti iznos korigovan je podatak dobit iz poslovanja pre oporezivanjau konsolidovanom Bilansu uspeha;
- AOP 225 poreski rashod perioda korigovan za 337 hiljada dinara. Razlika se odnosi na ispravljenu poresku prijavu poreza na dobit za '07 a greška je nastala prilikom obračuna poreske amortizacije. Za isti iznos korigovan je podatak dobit iz poslovanja pre oporezivanjau konsolidovanom Bilansu uspeha;
- AOP 227 – odloženi poreski prihodi perioda - prihod je umanjen za 710 hiljada dinara – razlika se odnosi na primenu MRS 12 - Porez na dobit.
- AOP 229 – neto dobitak podatak na ovoj bilansnoj poziciji umanjen je za 12.283 hiljade dinara i nastao je kao rezultat prethodno navedenih ispravki.

Zbog smanjenja dobiti u konsolidovanom bilansu uspeha korigovani su podaci za prethodnu godinu na AOP 231 neto dobitak koji pripada manjinskim ulagačima i AOP 232 neto dobitak koji pripada vlasnicima matičnog pravnog lica.

Bečej, 30.04.2009 god.

Zakonski zastupnik

(dipl.pravnik Branislava Pavlović)

